

Themabijeenkomst Wmo en Zorg i.h.k.v. het VN-Verdrag

Datum: Woensdag 24 april van 13.00-15.00u

Locatie: MFC de Grous in Stein

Verslag: Sandra Nijsten

Aanwezig:

- Hub Janssen Wethouder Sociaal Domein
- Chris de Rooy KBO Stein
- Hans de Ridder Partners in Welzijn
- Pia Bronkhorst Steunpunt Mantelzorg
- Michelle Bremers Huisartsenpraktijk Bandkeramiek
- J. Renkens Omnibuzz
- Jack Hamers Gemeenten Beek
- Hub Smeets Contractmanager Westelijke Mijnstreek
- Janneke Crins Zuyderland Thuiszorg
- Nicole Mengelers Zuyderland GGz
- Herman Evers Commissie Sittard-Geleen Inclusief
- Corinna Sipkema Commissie Sittard-Geleen Inclusief
- Bert van den Berg Commissie Sittard-Geleen Inclusief
- Harrie Vaasen Commissie Sittard-Geleen Inclusief
- Norbert Zeegers Ongehoord en Ongezien
- Math Habets Adviesraad Sociaal Domein / Sociale Inclusie Panel
- Hein Coumans VN-ambassadeur / Adviesraad Sociaal Domein / Sociale Inclusie Panel
- Elle Herfs MEE Zuid-Limburg / Sociale Inclusie Panel
- Else de Bont VN-ambassadeur / Sociale Inclusie Panel
- Irma Janssen VN-ambassadeur / Sociale Inclusie Panel
- Mart Adams VN-ambassadeur / Sociale Inclusie Panel
- Bart Pijpers Gemeente Stein / Sociale Inclusie Panel
- Britt Stoks Gemeente Stein
- Dyon Slangen Gemeente Stein
- Michael Kalthoff Gemeente Stein
- Sanny Vullers Gemeente Stein
- Sandra Nijsten Gemeente Stein / projectleider VN-Verdrag

Inleiding

Het VN-Verdrag inzake rechten van personen met een handicap is in Nederland in werking getreden sinds juni 2016. Op 18 september 2018 tekende het Steinse college van burgemeester en wethouders de intentieverklaring om een inclusieve gemeente Stein te worden. In Stein vinden we het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Om hier invulling aan te geven wordt er een lokale inclusie agenda opgesteld. Hierin komen alle thema's terug die in het VN-Verdrag beschreven staan. De thema's zijn:

- Inclusief Onderwijs
- Digitale toegankelijkheid
- Fysieke toegankelijkheid
- Werk en werkgelegenheid
- Cultuur, vrije tijd en sport
- Zelfstandig wonen
- Gezondheid en welzijn

Proces

Om te komen tot een lokale inclusie agenda, vindt er over ieder thema een bijeenkomst plaats. Dit zal in de periode oktober 2018 en juli 2019 zijn. De actiepunten die hieruit komen vormen een agenda die aan het managementteam (MT), college van Burgemeester en Wethouders en vervolgens aan de raad zal worden voorgelegd. Aan de hand hiervan zal een prioriteitenlijst worden gemaakt van de actiepunten. Deze kunnen vervolgens worden uitgewerkt in een meerjarenagenda.

Themabijeenkomst Wmo en Zorg

Op 24 april 2019 vond de zesde themabijeenkomst plaats. Deze bijeenkomst ging over Wmo en Zorg. Naast de aanwezigheid van wethouder Janssen, was ook het Sociale Inclusie Panel van Stein, Commissie Sittard-Geleen Inclusief, gemeente Beek, medewerkers van de gemeente Stein en zorgpartners aanwezig. Het doel van de bijeenkomst was om input te krijgen voor de lokale inclusie agenda wat betreft het thema Wmo en Zorg.

Verlag van de bijeenkomst

Er wordt gestart met een toelichting wat het VN-Verdrag inhoudt en waarom de gemeente Stein het belangrijk vindt dat iedereen zo goed mogelijk mee moet kunnen doen. Deze bijeenkomst staat in het teken van 'Wmo en Zorg'.

Vervolgens gingen alle aanwezigen in groepen met elkaar in gesprek over diverse stellingen. Bij iedere nieuwe stelling, werden de aanwezigen opnieuw in tafels ingedeeld zodat men elkaar ook leerden kennen. Hieronder een opsomming van ideeën, suggesties, vragen en mogelijke oplossingen.

Stelling 1: De Wmo voorzieningen zijn te veel gestandaardiseerd en zouden meer op maat moeten zijn.

- De protocollen zouden minder centraal moeten staan, meer buiten de lijntjes kleuren.
- Meer aandacht nodig voor de nazorg.
- Hulpvrager zou centraal moeten staan: Wat heeft iemand nodig?
- Angst voor precedentwerking hoort niet in de nieuwe Wmo.
- Vanuit financieel kader wordt te veel gekeken. Er zijn voorbeelden bekend waar de zorgvrager meer vraagt om uiteindelijk uit te kunnen komen op wat hij minimaal nodig heeft.
- Er is een splitsing tussen verschillende kaders/standaarden. Huishoudelijke hulp is anders dan een rolstoel op maat.
- Op- en afschaling (zorg erbij of eraf) zou sneller moeten kunnen omdat de zorgvraag wijzigt.
- Door bij een tafelgesprek de juiste cliëntondersteuning erbij te zetten, zou het gesprek met een klantmanager informeler kunnen worden, waardoor minder stress bij de hulpvrager. Hierdoor zouden beperkingen minder hoeven te worden aangedikt en kan er betere zorg op maat worden afgesproken.
- Klantmanager zoeken naar steeds meer maatwerkoplossing die aansluiten bij wensen/behoefte van de inwoners.
- Qua hulpmiddelen moet er gekeken worden naar de hulpvraag. Diverse vervoersmiddelen moeten naast elkaar verstrekt kunnen worden.
- Positief nu is het maatwerk voor begeleiding en dagbesteding.
- Iedereen lijkt maatwerk te willen, maar willen tegelijkertijd ook wat de buurvrouw heeft.
- Mogelijkheden voor toekomst om ZIN en PGB naast elkaar te laten lopen?
- Gebruik maken van omgekeerde toets.

- Maatwerkbudget mogelijk blijven maken.
- Verordening alle domeinen, zodat maatwerk beter te hanteren is voor gemeente.
- Duidelijkere uitleg waarom bepaalde keuze worden gemaakt.
- Ambulante begeleiding voor slechtziende gewenst vanuit de Wmo.
- Onderzoeken hoe betere samenwerking kan plaatsvinden.
- Bij de keukentafelgesprekken de juiste personen erbij van aanbieders.
- Vervoer van tafel naar tafel, in plaats van deur tot deur door Omnibuzz. Valys doet dit wel.
- Spoedreparaties laten soms te lang op zich wachten.

Stelling 2: De criteria voor de uitvoering van huishoudelijke hulp maakt het niet makkelijk voor de cliënten die hier gebruik van maken.

- Het begint met: Wat is een schoon huis? Iedereen heeft hier andere gedachtes bij. Wat mee bepaald is aanwezigheid van huisdieren en/of kinderen.
- Afhankelijk van de persoonlijke flexibiliteit van de huishoudelijke ondersteuner.
- Tijd voor kopje koffie tussen ondersteuning en vrager is en blijft noodzakelijk. Is meer dan alleen poetsen.
- Wanneer er bijvoorbeeld geen materialen zijn voor bijvoorbeeld ramen te wassen, dan kan de ondersteuner dit niet uitvoeren. Zorgvrager zelf verantwoordelijk voor materialen.
- Bij intake door aanbieder zouden een checklist met benodigde materialen moeten worden besproken.
- Huishoudelijke ondersteuners zijn gebonden aan ARBO-wetgeving. Soms lastig uit te leggen aan de zorgvrager. Veiligheid van ondersteuner staat voorop.
- 'Aanpassen van je eigen standaard', met minder schoon ook genoeg nemen.
- Ook kijken naar je sociale netwerk voor de specialere huishoudelijke schoonmaakklassen.
- Gevoel dat man eerder voor huishoudelijk ondersteuning in aanmerking komt dan vrouw.
- Te weinig gebruik van onafhankelijk cliëntondersteuners.
- Positief: ruime keuzen in aanbieders huishoudelijke ondersteuning.
- Begrijpelijke taal in woord en schrift. Zit wel al verbetering in, maar kan nog beter.
- Soms hangt het ook af van de individuele 'kwaliteit' huishoudelijke ondersteuner.
- Keukentafelgesprek is zeer belangrijk, alle leefgebieden moeten worden nagegaan.
- Kritisch kijken naar procedure keukentafelgesprek. Realiseren wat het betekent voor de cliënt om om hulp te moeten vragen. Niet iedereen durft ook om hulp te vragen.
- Zijn criteria wel helder voor hulpvragers om hulp te kunnen krijgen?
- Meer overleg tijdens de uitvoering.
- Voorschriften zijn nodig, maar blijf wel denken in mogelijkheden.
- Is er uniformiteit bij de klantmanagers tijdens keukentafelgesprekken?
- Wie beoordeeld of kamer wel of niet schoon gemaakt mag worden? In hoeverre is hier ruimte voor maatwerk?
- Goede instructie nodig voor vakantiehelpen die de vaste hulp aflossen.
- Niet voor iedereen is het verschil tussen huishoudelijke ondersteuning en de vouchers duidelijk.

Stelling 3: Er wordt te weinig gedaan om mantelzorgers te ontlasten

- Kijken naar wat DOP's, wijkteams, dagopvang hierin kan betekenen.

- Respijtzorg, niet bij iedereen bekend en duurt soms te lang voordat dit ingezet kan worden.
- Daar waar hulp nodig is, bijvoorbeeld als verdere ondersteuning van kinderen of binnen sociaal netwerk niet mogelijk is.
- Steunpunt Mantelzorg niet altijd bekend bij mantelzorgers en ketenpartners (bijvoorbeeld huisarts).
- Meedenken in het creatief oplossen van problemen, niet denken in onmogelijkheden.
- Contacten leggen tussen organisaties, lijnen kort houden, drempel voor mantelzorgers beperken.
- Sommige mantelzorgers vinden mantelzorg vanzelfsprekend en hebben niet in de gaten dat zij overbelast zijn.
- Het grote eigen bijdrage verschil tussen Wmo en Wet langdurige zorg (Wlz) is een drempel waardoor mantelzorgers die stap mogelijk niet zetten.
- Wlz: veranderingen vanuit Wmo. Zo wordt huishoudelijke ondersteuning 'schoonmaak'.
- De klantmanager is afhankelijk van de informatie die hij/zij krijgt bij het keukentafelgesprek. Hoe eerlijk durven hulpvragers te zijn?
- Dagbesteding is ook een vorm van ontlasting.
- Aandacht voor den werkende mantelzorger.
- Voor de mantelzorger kan het lastig zijn om zich uit te drukken in samenzijn met de cliënt (je gaat je partner niet afvallen).
- Strippenkaart dagopvang, zodat mantelzorger af en toe ontlast kan worden.
- Hoe lang laat je iemand thuis wonen?
- Huishoudelijke hulp: als mantelzorger gezond is, wordt er (bijna) nooit huishoudelijke hulp ingezet, terwijl dit wel een ontlasting kan zijn.
- Spanningsveld: Soms wilt cliënt zelf geen zorg, waardoor mantelzorger moeilijker ontlast kan worden.
- Soms weten mantelzorgers niet dat ze mantelzorger zijn.
- Bewustwording rondom mantelzorger zijn.
- Meer aandacht op scholen en bij huisartsen voor mantelzorgers. Zodat zij bij signalen sneller kunnen handelen door mantelzorgers naar de juiste instanties door te verwijzen voor ontlasting.
- Hoe ontlasten van jonge mantelzorgers? Er zijn gezinnen waar veel druk ligt op de kinderen voor het zorgen van de zieke ouders.
- Meer inleving door omgeving voor mantelzorgers.
- Hulp van Wmo zou nog meer samen moeten gaan met mantelzorg als ondersteuning.
- Gebeurt mantelzorg altijd op basis van vrije wil of wordt het soms opgelegd?
- Stichting Coppes voor ambulante woonbegeleiding voor slechtzienden en blinden.

Concrete actiepunten

Uit bovenstaande kunnen een aantal actiepunten worden gevormd. Deze worden meegenomen in de lokale inclusie agenda die het college van Burgemeester en Wethouders aangeboden krijgt in de zomer 2019. Voor een inclusieve samenleving is het belangrijk dat zoveel mogelijk mensen mee kunnen doen met de reguliere activiteiten. Waar dat niet gaat, is de wens om te komen tot alternatieve oplossingen zodat iedereen mee kan doen

Op de lokale inclusie agenda:

- Onderzoeken waar er nog meer maatwerk geboden kan worden binnen de Wmo.
- Onderzoeken hoe onafhankelijke cliëntondersteuners duidelijker zichtbaar worden voor hulpvragers voor bij keukentafelgesprekken.
- Meer duidelijkheid bieden in de (on)mogelijkheden van huishoudelijk ondersteuning.
- Kortere lijnen tussen huisartsen, Steunpunt Mantelzorg en klantmanagers Wmo.
- In de gemeente meer aandacht geven over mantelzorgers, zodat mensen zich sneller erin herkennen.

**Dat maakt
Stein voor mij ...**